

HENGSTENKEURINGSBESLUIT TUIGPAARD 2026**Artikel 1 - Algemeen**

1. Voor het selectiebeleid en de keuring van hengsten van de fokrichting tuigpaard zijn zowel van toepassing het Selectiereglement tuigpaard: hengsten als het Hengstenkeuringsbesluit tuigpaard 2026, met de daarvan deel uitmakende bijlagen.
2. Het Hengstenkeuringsbesluit tuigpaard is alleen van toepassing op hengsten van de fokrichting tuigpaard. Het jaartal van het hengstenkeuringsbesluit geeft aan in welk jaar het Hengstenkeuringsbesluit tuigpaard van toepassing is.
3. Het hengstenkeuringsbesluit wordt jaarlijks gewijzigd en vastgesteld door het Algemeen Bestuur.
4. Bij het uitvoeren van het Selectiereglement tuigpaard hengsten en van het Hengstenkeuringsbesluit tuigpaard 2026, worden besluiten genomen door de hengstenkeuringscommissie, de hengstenherkeuringscommissie en in laatste instantie door het Algemeen Bestuur. Hun beslissingen zijn voor de leden bindend.
5. In gevallen waarin dit hengstenkeuringsbesluit niet voorziet, beslist het Algemeen Bestuur.
6. Tijdens een keuring worden paarden door de hengstenkeuringscommissie en in beroep door de hengstenherkeuringscommissie beoordeeld op aanwezigheid van uiterlijk waarneembare (erfelijke) gebreken en/of afwijkingen. Voorbeelden van gebreken of afwijkingen zijn: aangeboren oogafwijkingen, klein of onderontwikkeld oog; over- of onderbeet (snijvlakken van de tanden die elkaar niet raken); afwijkend knie- en/of spronggewricht al of niet in combinatie met afwijkende bouw en/of stand van het achterbeen; afwijkende of ongelijke hoefvorm; onregelmatigheid in beweging; afwijkende bewegingsvorm.

Artikel 2 - Deelname hengstenkeuring

1. Door ondertekening en inzending van het aanmeldingsformulier voor deelname aan de hengstenkeuring 2026 verplicht de geregistreerde voor zichzelf als voor zijn rechtverkrijgende, zich te onderwerpen aan het Selectiereglement tuigpaard: hengsten en het Hengstenkeuringsbesluit tuigpaard. Bij opgave kan een overzicht met sport- en keuringgegevens van de hengst zelf of van naaste verwanten worden meegestuurd.
2. Hengsten waarvan Fries bloed in de bloedvoering voorkomt dienen getest te zijn op het waterhoofd- en dwerggroei en daar geen drager van te zijn.
3. Voorbezichtiging van hengsten in binnen- of buitenland door de hengstenkeuringscommissie kan voorafgaande aan de keuring niet plaatsvinden. Eventuele adviezen van de afdeling Inspectie zijn vrijblijvend en er kunnen geen rechten aan worden ontleend ten aanzien van de resultaten tijdens de hengstenselectie.
4. Van hengsten die niet tot een volgende bezichtiging of het verrichtingsonderzoek zijn toegelaten wordt, op verzoek van de geregistreerde, een keuringsprotocol opgesteld.
5. Röntgenologisch onderzoek
  - a. Onderzoek kan plaatsvinden vanaf 1 september 2025.
  - b. De röntgenfoto's kunnen worden gemaakt tot 16 januari 2026 op een door het KWPN erkende gecertificeerde kliniek.
6. Veterinair onderzoek

Om tot de tweede bezichtiging te worden toegelaten moeten de hengsten aan veterinaire criteria voldoen zoals beschreven in artikel 3 van het Veterinair reglement. Indien een hengst nog niet heeft voldaan aan de röntgenologische eisen voorafgaand aan de tweede bezichtiging, dan dient de uitslag van het PROK-onderzoek vóór 16 januari 2026 bekend te zijn. Eventuele aanwijzing voor het verrichtingsonderzoek of primering is onder voorbehoud van deze uitslag.
7. Onderzoek naar dragerschap WFFS
  - a. Gedurende het verrichtingsonderzoek zullen van alle deelnemende hengsten haren afgenomen worden om te worden onderzocht of de hengst drager is van het WFFS-gen.
  - b. Uitsluitend van hengsten die na afloop van het verrichtingsonderzoek goedgekeurd worden, wordt de WFFS-status gepubliceerd.
  - c. De uitvoering van het onderzoek om de WFFS-status te bepalen, wordt gedaan door het KWPN op kosten van de geregistreerde.
8. Onderzoek ademhalingsapparaat
  - a. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door de Faculteit der Diergeneeskunde te Utrecht óf door een specialist inwendige ziekten paard.
  - b. Onderzoek kan plaatsvinden vanaf 1 december 2025.
  - c. De opnamen moeten uiterlijk 14 dagen voorafgaand aan de start van het betreffende verrichtingsonderzoek bij de beoordelingscommissie zijn aangeleverd.
9. Spermaonderzoek

- a. Dit onderzoek wordt uitgevoerd op en door de Faculteit der Diergeneeskunde te Utrecht of de Paardenkliniek Wolvega.
  - b. Onderzoek kan plaatsvinden vanaf 1 september 2025.
  - c. De resultaten van het spermaonderzoek dienen uiterlijk 14 dagen voorafgaand aan de start van het betreffende verrichtingsonderzoek bekend te zijn bij het KWPN.
10. Haarmonsters
Aan de eigenaren van de voor de tweede bezichtiging aangewezen hengsten worden haarzakjes toegestuurd voor aanlevering van een haarmonster van de moeder van de hengst. Dit monster dient vóór 16 januari 2026 ingeleverd te zijn bij het KWPN-kantoor. Voor hengsten die bij her- of nakeuring worden aangewezen, dient het haarmonster van de moeder binnen één week na de her- of nakeuring ingeleverd te zijn.
11. Influenza-enting
Het paspoort dient ter keuring beschikbaar te zijn en op eerste aanvraag overlegd te worden op het secretariaat of bij de in functie zijnde meter/schetser. Wanneer er niet correct gevaccineerd is, wordt de hengst niet toegelaten tot de keuringsbaan/ onderzoekscentrum.
12. Namen van de hengsten
Naamgeving van hengsten geschiedt overeenkomstig artikel 19 van het Registratiereglement KWPN.
13. Nakeuring eerste bezichtiging
- a. De nakeuring zal plaatsvinden op een nader te bepalen datum in januari 2026 op het KWPN-centrum in Ermelo.
  - b. Deelnemen kunnen hengsten die na de sluitingsdatum zijn aangemeld.
  - c. Deelnemen kunnen hengsten die om veterinaire redenen of bijzondere omstandigheden niet konden worden beoordeeld tijdens de eerste bezichtiging.
14. Nakeuring tweede bezichtiging
- a. De nakeuring voor tweede bezichtinghengsten zal plaatsvinden op een nader te bepalen datum in februari 2026 op het KWPN-centrum te Ermelo.
  - b. Deelnemen kunnen hengsten die om veterinaire redenen of bijzondere omstandigheden niet konden worden beoordeeld op de tweede bezichtiging.
15. Attestkeuring
- a. De attestkeuring zal plaatsvinden op een nader te bepalen datum in februari 2026 op het KWPN-centrum te Ermelo.
  - b. Deelnemen kunnen hengsten die tijdens de eerste bezichtiging met schriftelijk veterinair attest afwezig bleven en nog niet volledig zijn hersteld ten tijde van de nakeuring.
  - c. Het attest dient minimaal te bevatten de naam, stamboeknummer en chipnummer van het paard, een beschrijving van het ziektebeeld, de datum of periode van ziekte, de behandeling c.q. gebruikte medicijnen en staladres. Het attest dient uiterlijk 26 januari februari 2026 te zijn ingeleverd op het KWPN-kantoor te Ermelo t.a.v. coördinator hengsteselectie. Steekproefsgewijs zal controle aan huis plaatsvinden.
16. Herkeuring
- a. De herkeuring zal plaatsvinden op een nader te bepalen datum in februari 2026 op het KWPN-centrum te Ermelo.
  - b. Deelnemen kunnen hengsten die na de eerste of tweede bezichtiging zijn afgewezen.
  - c. Aanmelding geschiedt schriftelijk, uiterlijk 8 februari 2026.
17. Herkansing in het tuig
- a. De datum van de herkansing in het tuig is gelijk aan de datum van de eerste keer voorrijden in het tuig van het verrichtingsonderzoek.
  - b. Aan de herkansing in het tuig kunnen deelnemen hengsten die voldoen aan de voorwaarden volgens het Selectiereglement hengsten Tuigpaard, Artikel H 24.

Artikel 3 – Verrichtingsonderzoek

1. Het najaarsonderzoek (circa 28 dagen) zal aanvangen medio september/oktober 2026.
2. Onderlinge wegingsfactoren
De hengstenkeuringscommissie geeft voor tuigpaardhengsten en Hackney-hengsten die een onderzoek van circa 28 dagen of langer ondergaan een waarderingscijfer op een schaal van 0 tot 10 in stappen van 0,5 voor de volgende kenmerken:
  1. Front;
  2. Lichaamsgebruik;
  3. Zweefmoment;
  4. Actie van het voorbeen;

5. Gebruik van het achterbeen;
  6. Looplust;
  7. Bewerkbaarheid en instelling;
  8. Algeheel beeld als tuigpaard.
3. Harnachement
Voor elke hengst moet een goed passend trainings- en concourshoofdstel, een goed halster, een goed passende staldeken voorzien van kruissingels en twee wollen zweetdekens van goede kwaliteit worden verstrekt. Dekens moeten voorzien zijn van bilriemen.
4. Veterinaire zaken
- a. De veterinaire begeleiding wordt uitgevoerd door een door het KWPN aangewezen veterinaire c.q. veterinaire kliniek. Voor spoedeisende situaties zal geconsulteerd worden een lokale dierenarts.
  - b. Indien de hengst tijdens het onderzoek ziek of geblesseerd raakt kan de begeleidende dierenarts collegiaal advies vragen of de hengst voor nader onderzoek verwijzen naar een gespecialiseerde kliniek.
  - c. De kosten van veterinaire behandelingen en onderzoeken in geval van ziekte of blessure worden aan de geregistreerde van de hengst in rekening gebracht.
  - d. Indien de hengst om veterinaire redenen het onderzoek moet verlaten, heeft de geregistreerde het recht om een tweede mening te vragen van een ter zake deskundige. Dit gebeurt in overleg met de aangestelde veterinaire en de coördinator. Dit recht vervalt op het moment dat de hengst het onderzoekscentrum of gespecialiseerde kliniek heeft verlaten met het doel terug te keren naar de geregistreerde/verzorger.
5. Kosten
- a. De kosten van het onderzoek worden gedragen door het KWPN en de geregistreerde van de hengst. De bijdrage per dag is te vinden in de tarievenlijst.
6. Deelname op eigen kosten
- a. Indien de hengstenkeuringscommissie besluit om een hengst van verdere deelname aan het onderzoek uit te sluiten, heeft de geregistreerde het recht om op zijn kosten de hengst verder aan het onderzoek te laten deelnemen. Daartoe zal een bedrag volgens de tarievenlijst in rekening worden gebracht. Dit moet worden voldaan bij de aanvraag.
  - b. Indien de betreffende hengst na de eindbeoordeling wordt ingeschreven in het stamboek, zal volstaan kunnen worden met de normale bijdrage per dag.
  - c. Indien een geregistreerde een hengst aanbiedt voor vrijwillige deelname, dan wordt een hoger bedrag per dag volgens de tarievenlijst in rekening gebracht.
7. Verzekering
- a. Het KWPN heeft de hengsten verzekerd voor dood, ongevallen en brand bij verzekeringsmaatschappij Hippo Horse Insurance BV, voor een bedrag van € 9.000,-. De polisvoorwaarden worden de geregistreerde van een deelnemende hengst toegezonden.
  - b. De hengsten zijn tijdens het onderzoek niet door of vanwege het KWPN verzekerd tegen ziekte of ongevallen anders dan in de voorwaarden genoemd. Hetzelfde geldt voor handelingen van een veterinaire, die deze op verzoek van het KWPN heeft verricht, nadat ziekteverschijnselen zich hebben geopenbaard.
  - c. Voor aanpassingen in verzekerde dekking of -waarde dient de geregistreerde zelf te zorgen. De hengsten zijn verzekerd bij Hippo Horse Insurance B.V., Keetgracht 1, 1811 AM Alkmaar, telefoon: 073-6419419.

Artikel 4 - Vrijwillige instroom verrichtingsonderzoek.

Hengsten voldoen aan de volgende voorwaarden:

- Registratievoorwaarden overeenkomstig deelname eerste bezichtiging.
- Voor hengsten van alle leeftijden.
- Hengst heeft eerder deelgenomen aan het selectieproces, dat wil zeggen minimaal de eerste bezichtiging.
- Voldoet voor aanvang aan geldende exterieurnormen.
- Voldoet voor aanvang aan geldende veterinaire normen.
- Voldoet voor aanvang aan geldende normen voor afstamming.

De hengstenkeuringscommissie beslist bij aanlevering of de hengst voldoet aan de criteria voor aanlevering. (Dit behelst geen beoordeling op talent, dat gebeurt tijdens het onderzoek.) Indien de hengst voldoet aan bovenstaande criteria wordt de hengst toegelaten tot het verrichtingsonderzoek en is de status gelijk aan hengsten die zijn aangewezen via het reguliere selectietraject.

De lengte van het vrijwillig verrichtingsonderzoek, in het najaar is circa 28 dagen.

Reeds eerder voor het verrichtingsonderzoek aangewezen hengsten welke geen gebruik hebben gemaakt van die aanwijzing kunnen deelnemen aan het vrijwillig onderzoek, mits de hengst voldoet aan de voorwaarden.

Indien onvoldoende stalcapaciteit beschikbaar is, krijgen aangewezen hengsten voorrang.
Voor goedkeuring moet worden voldaan aan dezelfde normen als aangewezen hengsten.

Artikel 5 – Hengstencompetitie/sport

Conform artikel G32 sub 12 en sub 13 van het Selectiereglement tuigpaard hengsten dienen KWPN goedgekeurde hengsten en KWPN goedgekeurde Hackney hengsten te worden uitgebracht in de Hengstencompetitie/Sport.

Artikel 6 - Kosten hengstenkeuring 2026

De tarieven voor de verschillende diensten van de hengstenselectie staan in de tarievenlijst op de website van het KWPN.

Artikel 7 - Keuringskalender

De keuringskalender 2026 staat in bijlage 1 bij dit besluit.

Artikel 8 - Keuringsstandaard tuigpaard

De keuringsstandaard tuigpaard staat in bijlage 2 bij dit besluit.

Artikel 9 - Lineair scoreformulier tuigpaard

Het lineair scoreformulier tuigpaard staat in bijlage 3 bij dit besluit.

Bijlage 1**KWPN-HENGSTENKEURINGEN 2026 (data en locaties onder voorbehoud)**

3 januari 2026	1 ^e bezichtiging tuigpaardhengsten; locatie IJsselmuiden
31 januari 2026	2 ^e bezichtiging tuigpaardhengsten; locatie 's-Hertogenbosch
N.t.b. datum januari 2026	Nakeuring tuigpaardhengsten; locatie Ermelo
N.t.b. datum februari 2026	Herkeuring voor tuigpaardhengsten, die na de 1 ^e of 2 ^e bezichtiging zijn afgewezen en Attestkeuring voor tuigpaardhengsten die tijdens de 1 ^e of 2 ^e bezichtiging met schriftelijk veterinaire attest afwezig bleven; locatie Ermelo
September/oktober 2026	Herkansing, voorrijden en aanlevering verrichtingsonderzoek tuigpaardhengsten

SLUITINGSDATUM AANMELDING HENGSTENKEURING 2026 TUIGPAARD:
ZATERDAG 6 DECEMBER 2025

Bijlage 2
KEURINGSSTANDAARD TUIGPAARD

Exterieur tuigpaard

- staat in het rechthoeksmodel
- is langgelijnd en evenredig gebouwd
- heeft een opwaarts gerichte romp
- is hoogbenig
- heeft een lichte hoofd/halsverbinding
- heeft een opwaarts gerichte, lange hals met welving en bespiering in de bovenlijn
- heeft een sterk gebouwde en sterk gespierde rug/lendenpartij
- heeft een correct gesteld en hard fundament
- heeft uitstraling

Beweging

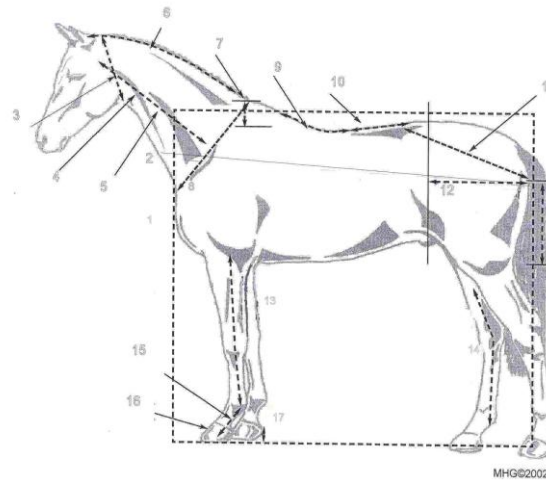
- stapt in zuivere viertact
- draaft actief met souplesse en afdruk, balans en gedragenheid
- heeft veel zweefmoment
- heeft een actief ondertredend achterbeen
- toont oprichting
- heeft een goede zelfhouding
- is lichtvoetig
- toont buiging in de gewrichten, waarbij het achterbeen onder het lichaam treedt en het voorbeen ruim uit de schouder komt met een lichte heffing van de voorknie

Karakter

- heeft een meewerkend, ijverig en eerlijk karakter
- is intelligent
- heeft de wil om te presteren
- is makkelijk in de omgang
- reageert snel op hulpen

Bijlage 3

LINEAIR SCOREFORMULIER TUIGPAARD

Exterieur/Kenmerk

(Uitgaande van het min of meer vierkant staande paard)

1. Romp: Model (rechthoek–vierkant)

Wanneer de lengte van het paard (boeg–zitbeenknobbel) gelijk is aan de schofthoogte is sprake van een vierkantsmodel. Van een rechthoeksmodel is sprake wanneer de lengte groter is dan de hoogte.

2. Romp: Richting (opwaarts–neerwaarts)

De richting van de romp van het paard ten opzichte van de horizontaal.

3. Hoofd–hals verbinding (licht–zwaar)

Er wordt bij dit kenmerk gekeken naar twee kenmerken, te weten de lengte van de nek en de keeluitsnijding. Licht: een lange nek, lichte keeluitsnijding en kleine afstand tussen bovenkant nek en onderkant keel. Zwaar: een korte nek, een zware keeluitsnijding en grotere afstand tussen bovenkant nek en onderkant keel.

4. Halslengte (lang–kort)

De lengte van de as tussen een punt halverwege de hoofd–halsverbinding en het midden van de voorkant van de schouder (gerelateerd aan andere lichaamsmaten van hetzelfde paard).

5. Halsrichting (verticaal–horizontaal)

De hoek die de hals maakt met de horizontaal, wanneer het paard in de natuurlijke houding staat.

6. Halsbespieroing (zwaar–arm)

De mate van bespieroing van de hals, waarbij de nadruk ligt op de bovenlijn. Zwaar: een bovenlijn, die een lichte opwaartse welving laat zien en daarbij goed is opgevuld.

7. Hoogte van de schoft (hoog–laag)

De hoogte van de schoft gemeten als afstand tussen de horizontaal door het hoogste punt van de schoft en de horizontaal door het laagste punt van de schoft.

7.a Lengte van de schoft (lang–kort)

De horizontale afstand van het hoogste punt van de schoft tot aan laagste punt van de schoft

8. Schouderligging (schuin–steil)

De hoek die het schouderblad maakt met de horizontaal.

9. Verloop rug (strak–week)

Het verloop van de bovenlijn van schoft tot lendenen.

10. Verloop lendenen (strak-week)

Het verloop van de bovenlijn van rug tot het kruis.

11. Kruisligging (hellend-recht)

De hoek, die een lijn tussen de bovenkant van het heupbeen en de bovenkant van de zitbeenknobbel maakt met de horizontaal.

12. Kruislengte (lang – kort)

De lengte, gemeten vanaf de voorkant van het heupbeen tot aan de achterkant van de zitbeenknobbel.

13. Stand voorbeen (bokbenig-hol)

De hoek die de lengte-assen door de onderarm en de pijp met elkaar maken, van opzij beoordeeld.

14. Stand achterbeen (sabelbenig-steil)

De hoek die de lengte-assen door de schenkel en de pijp met elkaar maken, van opzij beoordeeld.

15. Kootstand (week-steil)

De hoek die de koten van de voorbenen met de horizontaal maken.

15a. Kootstand achter (week-steil)

De hoek die de koten van de achterbenen met de horizontaal maken.

16. Hoefvorm (breed-smal)

De verhouding tussen de kroonrand en de draagvlakrand beoordeeld aan de voorzijde van de voorhoeven.

Nb.: Bij ongelijke hoeven wordt de smalle hoef als afwijkend beschouwd.

17. Verzenen (hoog-laag)

De hoogte van de verzenen aan de voorhoef, zijnde de afstand tussen de bodem en de kroonrand.

18. Kwaliteit beenwerk (hard-voos)

De mate van droogheid van de benen beoordeeld aan de achterbenen.

19. Omvang beenwerk (zwaar-fijn)

De omvang van het beenwerk, waaronder de grootte van de gewrichten, in relatie tot de bovenbouw van het paard.

Beweging/Kenmerk

20. Stap: Ruimte (lang-kort)

De lengte van de pas.

21. Stap: Correctheid (toontredend-frans)

Deze wordt van voren beoordeeld, met name in stap. Wanneer vanuit de kogel de hoeven naar binnen zijn gedraaid wordt gesproken van toontredend. Wanneer vanuit de kogel de hoeven naar buiten zijn gedraaid wordt gesproken van frans.

22. Draf: Front (veel – weinig)

Gebruik van hoofd en hals, terugkomen in het front, zelfhouding

23. Draf: (lichaams)Gebruik (veel-wenig)

Betreft oprichting, klimmen in de voorhand en zitten in de achterhand, loslaten in de bovenlijn, stelling (het recht gesteld gaan)

24. Draf: Zweefmoment (lang-kort)

De tijdsduur van het moment dat het paard tijdens elke drafpas met kracht los komt van de grond.

25. Draf: Actie voorbeen (hoog-laag)

De mate waarin het paard de onderarm van de voorbeen in de richting van de horizontaal brengt.

26. Draf: Gebruik achterbeen (krachtig-slap)

De mate waarin het paard zich met zijn achterbenen afzet van de grond.